

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Економіка, управління та адміністрування

№ 1 (107) 2024

Науковий журнал

Виходить 4 рази на рік

Заснований у квітні 1994 р.

Житомир

2024

Засновник і видавець – Державний університет «Житомирська політехніка»

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 24087-13927 ПР від 31.07.2019 р.

Видання включено до «Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» **Категорії «Б»**, наказом Міністерства освіти і науки України № 32 від 15.01.2018 р.

Журнал представлено у базах даних:

Index Copernicus, DOAJ, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat, BASE

Друкується за рішенням вченої ради Державного університету «Житомирська політехніка» (протокол № 3 від 21.03.2024 р.)

Редакційна колегія:

Головний редактор – Євдокимов Віктор, д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Економіка

Бутко Микола – д.е.н., професор, Чернігівський національний технологічний університет, Україна.

Коваленко Наталія – д.е.н., професор, Національний авіаційний університет, Україна.

Обіход Світлана – к.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка».

Овандер Наталія – к.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Олійник Оксана – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна (*заступник головного редактора*).

Філіпішина Лілія – д.е.н., професор, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Україна.

Шестакова Анна – к.е.н., Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Менеджмент

Гарафоновна Ольга – д.е.н., професор, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В.Гетьмана», Україна.

Кіймаліоглу Асліхан – доктор з маркетингу, доцент, Університет Акденіз, Туреччина.

Кузнецова Інна – д.е.н., професор кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності, Одеський національний економічний університет, Україна.

Озбюк Раіфе Мельтем Йеткін – доктор з маркетингу, доцент, Університет Акденіз, Туреччина.

Остапчук Тетяна – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Тарасюк Галина – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Міжнародні економічні відносини

Борзенко Олена – д.е.н., провідний науковий співробітник, Інститут економіки та прогнозування НАН України.

Власюк Тарас – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Грabcук Ірина – к.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Дугінець Ганна – д.е.н., професор, Київський національний торговельно-економічний університет, Україна.

Зварич Ірина – д.е.н., професор, Західноукраїнський національний університет, Україна.

Самойленко Алла – к.е.н., доцент, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна.

Хмара Марина – к.е.н., доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна.

Облік і оподаткування

Жиглей Ірина – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Замула Ірина – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Мартинюк Тереза – д.е.н., професор, Сопотська Вища Школа, Польща.

Петрук Олександр – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Ремлейн Мажена – д.е.н., професор, Познанський економічний університет, Польща.

Спігарська Єва – PhD, доцент, Гданський університет, Польща.

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Бірюченко Світлана – к.е.н., доцент кафедри менеджменту і підприємництва, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Купалова Галина – д.е.н., професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна.

Орлова Катерина – к.е.н., доцент кафедри менеджменту і підприємництва, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Фролова Лариса – д.е.н., професор, Одеський національний політехнічний університет, Україна.

Публічне управління та адміністрування

Грицишен Димитрій – д.е.н., д.держ.упр., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна (*відповідальний секретар*).

Домбровська Світлана – д.держ.упр., Навчально-науково-виробничий центр Національного університету цивільного захисту України.

Ксеєндзук Валентина – д.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Міхальські Томаш – доктор наук габіліт, професор, Гданський університет, Польща.

Пархоменко-Куцевіл Оксана – д.держ.упр., Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна.

Свірко Світлана – д.е.н., д.держ.упр., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Сергієнко Лариса – д.держ.упр., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Фінанси, банківська справа та страхування

Виговська Наталія – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Леонов Сергій – д.е.н., професор, Сумський державний університет, Україна.

Макаренко Інна – к.е.н., доцент, Сумський державний університет, Україна.

Мейзлік Ладіслав – к.е.н., Вища економічна школа, м. Прага, Республіка Чехія.

Мошенський Сергій – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Адреса сайту журналу: <http://ema.ztu.edu.ua>

Адреса редакції: Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, 10005. Тел.: (0412) 41–39–87 (редакційно-видавничий сектор)

Економіка, управління та адміністрування

№ 1 (107) – 2024

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА

Обіход С.В. Інноваційні підходи до управління персоналом як фактор конкурентоспроможності у контексті глобальної нестабільності	3
---	---

МЕНЕДЖМЕНТ

Біляк Т.О. Розвиток сучасної асортиментної концепції торговельних підприємств	10
Полянська А.С. Теоретичні основи дослідження поняття «проект» («міжнародний проект») та вплив проектного менеджменту на розвиток бізнесової діяльності підприємств	17
Тарасюк Г.М., Чагайда А.О. Тенденції вибору збалансованого харчування споживачами послуг індустрії гостинності	26
Тарасюк О.В. Управління змінами в організації: основні концепції та моделі	39
Якушевська О.В. Просування територіального продукту в територіальному маркетингу	47

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Вигівський Д.М. Тенденції формування оборонних видатків країн НАТО	55
Грабчук І.Л., Власюк Т.О. Характеристика наслідків фінансування міжнародного тероризму як ключових векторів розвитку фінансового моніторингу	61
Грищенко Я.С. Напрями використання оборонних видатків альянсу AUKUS	66
Свірко С.В., Довгалюк В.В., Тростенюк Т.М. Методологічна модель бюджетного процесу Європейського Союзу	70
Юрківський О.Й., Юрківський Й.М., Юрківська Л.Й., Мороз Ю.Ю., Ратошнюк Т.М. Ринок хмелю Китаю: проблеми розвитку	85

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Жиглей І.В., Лайчук С.М., Поліщук І.Р. Використання інформаційних технологій в бухгалтерському обліку	95
Легенчук С.Ф., Серпенінова Ю.С. Легітимізаційна теорія додаткового розкриття облікової інформації про соціальну та екологічну діяльність підприємства	103
Макарович В.К. Критичний аналіз чинної моделі фінансового обліку інноваційного капіталу та шляхи її розвитку	111
Нагірняк М.Ф. Обліково-аналітичне забезпечення управлінського контролю податковими витратами і податковими зобов'язаннями	120
Шумська А.Р., Шнир І.В. Організація та методика управлінського обліку на великих підприємствах	130

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Білоконь Ю.М., Сторож О.В., Шевчук Л.М. Окремі аспекти цифровізації обліку запасів матеріальних цінностей державних резервів	136
Огарєва Н.М., Грицишен Д.О. Вплив шлюбно-сімейних відносин на демографічні процеси в Україні	142
Тагєєв В.Р., Форманчук А.М., Мудрак О.В., Шалупня К.С. Особливості менеджменту трансплантології в Україні	148

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Іванисько Н.М. Теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення	156
Ратушний С.М. Передумови становлення та розвитку фінансового контролінгу	163

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Свірко С.В., Однороченко І.В. Інституційний механізм державно-громадського управління	172
---	-----

фізичною культурою та спортом в системі вищої освіти	
Чиж В.В. Бібліометричний аналіз наукових досліджень з питань державного управління вищою освітою в сфері фізичної культури та спорту	186
Ярмистий М. Професійна ідентифікація державних службовців в умовах адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу	193
Юнгер В.І. Джерела фінансування повоєнного відновлення системи охорони здоров'я (загальні положення)	199
Савчук С.О. Виклики гармонізації законодавства ЄС в галузі кібербезпеки для України	207
Тишко Д.Ф. Механізми формування системи моніторингу та статистики медичного туризму	214
Вимоги до оформлення статей	224

Economics, management and administration

№ 1 (107) – 2024

CONTENTS

ECONOMICS

Obikhod S.V. Innovative approaches to personnel management as a factor of competitiveness in the context of global instability	3
---	---

MANAGEMENT

Biliak T.O. Development of the modern assortment concept of trade enterprises	10
Polianska A.S. Theoretical foundations of the «project» («international project») concepts study and the impact of project management on the development of business enterprises	17
Tarasiuk H.M., Chahaida A.O. Trends in the choice of a balanced nutrition by consumers of the hospitality industry	26
Tarasiuk O.V. Change management in the organization: basic concepts and models	39
Yakushevska O.V. Promotion of territorial product in territorial marketing	47

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Vyhivskiy D.M. Tendencies in defense expenditure of NATO countries	55
Hrabchuk I.L., Vlasiuk T.O. Characteristics of the consequences of financing international terrorism as the main vectors of the development of financial monitoring	61
Hryshchenko Ya.S. Directorates of the us of defense expenditures of the AUKUS alliance	66
Svirko S.V., Dovhalyuk V.V., Trosteniuk T.M. Methodological model of the budget process of the European Union	70
Yurkivsky O.Y., Yurkivsky Y.M., Yurkivska L.Y., Moroz Yu.Yu., Ratoshniuk T.M. China's hop market: development problems	85

ACCOUNTING AND TAXATION

Zhyhlei I.V., Laichuk S.M., Polishchuk I.R. The use of information technology in accounting	95
Lehenchuk S.F., Serpeninova Yu.S. Legitimation theory of accounting information additional disclosure about the social and environmental activities of the enterprise	103
Makarovykh V.K. Critical analysis of the current model of financial accounting of innovation capital and the ways of its development	111
Nagirniak M.F. Accounting and analytical support of management control over tax expenses and tax liabilities	120
Shumska A.R., Shnyr I.V. Organization and methodology of management accounting at large enterprises	130

PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Bilokon Y.M., Storozh O.V., Shevchuk L.M. Some aspects of digitalization of inventory of material values of state reserves	136
Ohareva N.M., Grytsyshen D.O. Influence of marital and family relations on demographic processes in Ukraine	142
Taheiev V.R., Formanchuk A.M., Mudrak O.V., Shalupnia K.S. Specificities of transplantology management in Ukraine	148

FINANCES, BANKING AND INSURANCE

Ivanysko N.M. Theoretical approaches to the definition of financial support	156
Ratushnyi S.M. Prerequisites for the establishment and development of financial controlling	163

DEVELOPMENT OF STATE POLICY

Svirko S.V., Odnovorchenko I.V. Institutional mechanism of public administration physical education and sports in higher education	172
Chyzh V.V. Bibliometric analysis of scientific research on issues of state administration of higher education in the sphere of physical culture and sports	186
Yarmystyi M. Civil servants professional identification in the context of civil service adaptation to the standards of the European Union	193
Yunger V.I. Sources of financing post-war reconstruction of the health care system (general terms)	199
Savchuk S.O. Challenges of EU legislation harmonization in the field of cyber security for Ukraine ...	207
Tyshko D.F. Mechanisms for forming a system of monitoring and statistics of medical tourism	214
Requirements to Articles Preparation	224

Наукове видання

Економіка, управління та адміністрування

№ 1 (107) 2024

Науковий журнал

Відповідальний за випуск

д.е.н., проф. Грицишен Д.О.

Редактор

Леонець І.В.

Степанчук Ю.В.

Художнє оформлення,
комп'ютерний набір та верстка

Леонець І.В.

Орлова І.В.

Ум. друк. арк. 26,97. Підп. до друку 29.03.2024 р. Формат 60x84 ¹/₈.
Гарнітура «Times New Roman». Папір офс. Наклад 100 пр. Зам. № 1.

Виготовлено з оригінал-макета у редакційно-видавничому секторі
Адреса: Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, 10005
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи № 7177 від 04.11.2020 р.